

פרק שביעי - גרובה - Introduction

We have completed the first broad section of מסכת נזיקין dealing with נזקי ממון (damage caused by property), including שור נזקי (קרן). Now, the משנה turns its attention to נזקי גופו – when the person causes damage himself. One of the first types of מזיקין (as we saw in the two ברייתות of 13/24 גנג. Keep in mind that גנג has two unique payment “schedules” – for regular burglary, he pays double – “כפל” – and the added 50% of the payment is considered a קנס. For theft of sheep or oxen, if they are afterwards sold or slaughtered (thus irretrievable), the payment becomes 4 or 5 times the value (“ארבעה וחמשה”), depending on the type of animal (vv. 1 below) Our chapter deals chiefly with various details relating to these two consequences of גנג; the final משנה details various “zoning laws” limiting the raising of certain types of animals, which is then supplemented by the גמרא’s discussion of various other תקנות of נון יהושע בן נון and of הסוּרָה.

20.7.1

(ואין משיבין על הקישה) 63b → (משנה א') 62b

Note: if a טוען טענת גנג tries to exempt himself from indemnifying the מפקיד by claiming that the פקדון was stolen he is considered גנג

1. (ז) כי יגנב איש שור או פֶּה וּטְבַחוּ או מְכָרוּ חֲמֹשֶׁה בְּקָר יִשְׁלַם תַּחַת הַשּׁוֹר וְאַרְבַּע צֵאן תַּחַת הַשֶּׁה: (א) אם בְּמַחְתָּת יִמָּצָא הַגֵּנֵב וְהָקָה וּמַת אִין לוֹ דָּמִים: (ב) אם יִרְחַה הַשֹּׁמֵשׁ עֲלָיו דָּמִים לוֹ שְׁלָם יִשְׁלַם אִם אִין לוֹ וְנִמְכַר בְּגִנְבָתוֹ: (ג) אם הִמָּצָא תִּמְצָא בְּיָדוֹ הַגֵּנֵב מִשּׁוֹר עַד חֲמוֹר עַד שֶׁה חַיִּים שְׁנַיִם יִשְׁלַם: שְׁמוֹת כֹּה־כֵב
 2. וְנִתְּתָה הַקֶּסֶף בְּכָל אֲשֶׁר תֵּאָוֶה נִפְשָׁךְ בְּבִקְר וּבְצֵאן וּבִיָּין וּבְשֹׂכֵר וּבְכָל אֲשֶׁר תִּשְׁאַלְךָ נִפְשָׁךְ וְאֶכְלֵת שָׁם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ וְשִׁמַּחְתָּ אֹתָהּ וּבִיָּתְךָ: דְּבָרִים י', כו
 3. (ו) כִּי יִתֵּן אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ קֶסֶף אוֹ כְּלִים לִשְׁמֹר וְגִנֵּב מִבֵּית הָאִישׁ אִם יִמָּצָא הַגֵּנֵב יִשְׁלַם שְׁנַיִם: (ז) אִם לֹא יִמָּצָא הַגֵּנֵב וְנִקְרַב בְּעַל הַבַּיִת אֶל הָאֱלֹהִים אִם לֹא שָׁלַח יָדוֹ בְּמַלְאֲכַת רֵעֵהוּ: (ח) עַל כֹּל דְּבַר פֶּשַׁע עַל שּׁוֹר עַל חֲמוֹר עַל שֶׁה עַל שֹׁלְמָה עַל כֹּל אֲבָדָה אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּי הוּא זֶה עַד הָאֱלֹהִים יָבֹא דְבַר שְׁנִיָּהֶם אֲשֶׁר יִרְשִׁיעַן אֱלֹהִים יִשְׁלַם שְׁנַיִם לְרֵעֵהוּ: שְׁמוֹת פֶּרֶק כֵּב

- I תשלומי ד' וה' תשלומי כפל vis-a-vis: comparison and contrast of משנה א'
- a Contrast: כפל applies to all things, וה' only applies to sheep and oxen (as per v. 1)
 - b Common: a גנג who steals from a גנג pays neither כפל nor וה' (if the 2nd גנג sells or slaughters)
 - c Observation: omission of “טוען טענת גנג” → both גנג and טוען טענת גנג pay both כפל and 4/5 (possible support for יוחנן)
- II Source for inclusion of (nearly) all items under rubric of כפל
- a vv. 3 – כלל ופרט וכלל – following example (שלמה, שור, שה) – goods which have inherent value
 - i Excepting: קרקע (and עבדים as per מו: כה) which aren't מטלטלים
 - ii Excepting: שטרות which have no inherent value
 - iii Excepting: הקדש (as per רעהו – v. 3)
 - b Challenge: why not limit application of פרט to animals that have במגע ומשא (excluding fowl)
 - i block: שלמה is on the list as well (not an animal at all → must include all)
 - ii Defense: argument is in re: animals – perhaps only animals with that characteristic are included
 - iii Answer: if so, the תורה wouldn't have to write more than one פרט
 - 1 Challenge: couldn't have only written שור → סד"א only animals which can come to מזבח are included
 - 2 And: couldn't have only written חמור → סד"א only animals that have קדושת בכורה are included
 - iv Answer: mention of שה is there to include fowl
 - 1 Challenge: perhaps only טהור fowl should be included (they have, at least, הבליעה אבית)
 - 2 Answer: “כל” is an all-inclusive word (על דבר פשע)
 - (a) Challenge: כל doesn't always function this way – e.g. in re: מעשר שני (v. 2 – read as כלל)
 - (b) Answer: כל is רבוי; בכל is כלל
 - (c) Or perhaps: כל is also a כלל; but כל in v. 3 is רבוי, else it should've been written at beginning with פרטים
 - 2 question: if כל can function as a רבוי, why do we need all four examples (שלמה, שור, חמור, שה)
 - (a) Answer: 1 → קרקע, 1 → עבדים, 1 → שטרות; שלמה excludes something indistinguishable
 - (b) And: “על כל אבדה” (now unneeded as a closing כלל) for יוחנן (I c) as per אשר יאמר
- III Source for contrast between ח/ז:ט – only pay כפל if he claims גנג (not אבד) and he took an oath to that effect
- a 2 ברייתות – גנג refers to טוען טענת גנג (according to one, גנג is covered in ימצא הגנג; to 2nd, both are ... טוען)
 - i Meaning (דבא) – אם לא ימצא הגנג – if it doesn't prove to be as he said (that it was stolen)
 - ii And: only applies with an oath as per שליחות יד: שליחות יד (from שור שר)
 - 1 question: works for ברייתא that 1 is גנג, other is טוען טענת גנג, but ברייתא that sees both as טוען, why need 2?
 - 2 Answer: needed to exclude אבד טענת אבד (claim that it was lost- doesn't pay כפל)
 - (a) Question: how does 1st ברייתא infer the exclusion of אבד טענת אבד Answer: from הגנג (instead of גנג)
 - (b) Q: what does 2nd ברייתא infer from הגנג? A: יוחנן: גנג is exactly like גנג, even for payment of 4/5
 - (c) Q: how does 1st ברייתא infer יוחנן's ruling? A: from the essential היקש of גנג to טוען טענת גנג → totally equal